

K 78/3 64

120000868248

СКА НАРОДНА ОПЕРА

посветен на орден „Червено знаме на труда“

XIV ЗИМНИ МУЗИКАЛНИ ВЕЧЕРИ,

посветени на италианската музика

сезон 1978—1979 година

78
Y 3-64

Регионална библиотека
"Любен Каравелов"

120000868248

П Р О Г Р А М А
РОСИНИ, ВЕРДИ, ДЖОРДАНО, ПУЧИНИ

Участвуват: солисти, хор и оркестър при Русенската народна опера.

Диригент: ИВАН ФИЛЕВ — главен диригент на Русенската народна опера.

РОСИНИ: увертюра на операта „Севилският бръснар“
увертюра на операта „Велхелм Тел“
ария на Дон Базилно из операта „Севилският бръснар“
ария на Берта из операта „Севилският бръснар“

ВЕРДИ: ария на Азучена из операта „Трубадур“
ария на леди Макбет из операта „Макбет“
ария на Макбет из едноименната опера ансамбли из операта „Макбет“

ДЖОРДАНО: ария на Жерар из операта „Андре Шенние“.
дует на Шенние и Мадалена из операта „Андре Шенние“

ПУЧИНИ: ария на Рудолф из операта „Бохеми“
ария на Мими из операта „Бохеми“
дует на Рудолф и Мими из операта „Бохеми“
ария на Тоска из едноименната опера те деум из I действие на операта „Тоска“

ИЗПЪЛНЯВАТ: з. а. АНАСТАС АНАСТАСОВ, ИВАН ДИМОВ, н. а. КИРИЛ КРЪСТЕВ, КОНСТАНТИН ЯНКОВ, МАРИЯ ВЕНЦЕСЛАВОВА, МЕРИ ДИМИТРОВА, НЕДЕЛЧО ДЕЯНОВ, СТЕФКА ЕВСТАТИЕВА, СТЕФАН ДИМИТРОВ.

ДЖОАКИНО РОСИНИ (1792—1868)

„Живот, творчество, мисъл, светлина, хумор, великолепие“ — с тези думи известният руски композитор и музикален критик Ал. Серов характеризира творчеството на Росини.

И до днес произведенията на Джоакино Росини остават образец на композиторско майсторство, на остроумие, на мелодическо богатство и дълбока жизненост. Музиката му е създадена във време на бурни социални и военни сътресения, но тя напомня и за безгрижните години на младостта. В художественото наследство на този гениален син на Италия е отразен подемот на творческите сили на народа, неговото национално самосъзнание.

Росини е първият италиански композитор, който в новата епоха на обществен и културен подем на страната обновява италианската опера, дава ѝ нова, обществена роля, като я приближава до съвременността и я издига на световно равнище. Той разрешава задачата за национално изкуство, проникнато от нов дух, и с това оставя името си в музикалната история на композитор-новатор.

Росини черпи източници за своето творчество от богатата съкровищница на италианската народна музика. Неговите комични опери, венец на които е „Севилският бръснар“, представляват най-високото достижение в този жанр на италианската музика дотогава. Но наред с тези качества музиката на Росини притежава и дръзка сатиричност, и сърдечна лирика. Заслугите на композитора не се ограничават само в областта на комичната опера, а и в сериозната. Заедно със съвременниците си Белини и Доницети, той успява да съживи, да вдъхне нов живот в изпадналата в безпътница италианска опера-сериа. В сериозните опери на Росини са вложени елементи на силна драматургичност и широко разгърнати масови сцени.

И двете неговии най-известни опери имат възлово значение — „Севилският бръснар“ бележи най-високото развитие на италианската комична опера, а „Вилхелм Тел“ поставя началото на италианската героична опера.

ДЖУЗЕПЕ ВЕРДИ

(1813—1901)

Верди е един от най-великите творци в областта на музикалната драматургия в цялата световна музикална история, достигнал в своите крупни произведения шекспирска сила и изразителност. Той е неизменно верен на народа, от който сам е произлязъл, завинаги свързан с неговите борби и стремежи, страдания и надежди. В цялото си творчество Верди е патриот, хуманист и демократ, привърженик на най-прогресивните и революционни идеи на своето време, враг на несправедливостта и потисничеството. Често представлението на неговите опери се превръщали в масови политически демонстрации против австрийското господство. Народът му дава най-почетното звание „Маестро на италианската революция“.

Непреходността на неговите творби се корени в техния хуманизъм, дълбоко демократичен дух, в особения национален характер, в богатата мелодичност и ярка емоционалност на музиката, в простотата и достъпността им. С оперите си Верди разрешава съвременните идейни и художествено-драматургични проблеми на италианската опера. Така оперният театър издигнал своето обществено значение и станал могъщ фактор за възпитанието на италианския народ в дух на свободолюбие и патриотизъм. Големите идеи на епохата композиторът изразил както в пламения романтизъм на своите ранни творби, така и в реалистичната драматургия на зрелите си опери. Той е един от композиторите, които откриват пътя на оперния реализъм. Едва ли има човек, който да не познава поне някои от прекрасните произведения като „Риголето“, „Трубадур“, „Бал с маски“, „Дон Карлос“, „Анда“, „Отело“, „Ернани“, „Макбет“.

Оперният стил на Верди се отличава с дълбок драматизъм и реализъм, с ярка емоционалност и национална определеност, с мелодичност и достъпност. С проникновено психологическо майсторство той възпроизвежда човешки страсти и характерн, заплита убедителни драматични конфликти. Мелодичното богатство на оперите му, което води началото си от неизчерпаемата мелодика на италианската народна музика, ги прави много популярни и достъпни. Неговите опери, опрени на класическите традиции на италианската музика и на италианската народна музика, въздействуват със своята умело постигната театралност, със сценичния темперамент, с остротата на музикалните характеристики, с майсторското

разгръщане на ансамблите. Дълбокото им съдържание е отражение на прогресивните идеи на италианския народ.

УМБЕРТО ДЖОРДАНО

(1867—1948)

Умберто Джордано е представител на един късен веризъм в духа на Маскани. Макар че творческата му сила не е равностойна на тази на големите италиански оперни композитори от края на XIX в. и началото на XX в., трябва да се изтъкне, че той е творец с несъмнено майсторство в използването на драматичните и сценични похвати, отличен познавач на тънкостите на оперното изкуство.

Джордано си е извоювал слава преди всичко с „Андре Шение“, където мощният му талант на композитор — театрал се е изявил най-пълноценно. Достойнствата на операта му са в изразителната и лирически развълнувана музика, нелишена от моменти на истински драматизъм, която е жив фон на действието. Особено умело композиторът е използвал контраста като изразно средство. Мелодиката на Джордано е изразителна. Драматургията на операта клони към разгърнати монументални сцени и ансамбли, въпреки че има няколко завършени арини. В музиката са използвани цитати от автентични френски песни от епохата и дори „Марсилезата“ и „Карманьолатата“, които създават музикалния фон на революцията, а за характеристика на аристократите е използвал менует от XVIII в.

ДЖАКОМО ПУЧИНИ

(1858—1924)

След Джузепе Верди, Пучини е най-популярният италиански композитор. Оперите му „Бохеми“, „Тоска“, „Мадам Бъттерфлай“, „Манон Леско“ и „Турандот“ влизат в постоянния репертоар на оперните театри в цял свят. Огромният успех на Пучиниевото оперно творчество се дължи на неговата демократичност и жизненост, на неговия лиризъм, на забележителната драматургия, на изключителната мелодична красота и емоционална сила.

И Пучини като Верди е създател на национални, типично италиански опери. Но докато Верди като съвременник на националноосвободителните борби на италианския народ използва в повечето от оперите си патриотични сюжети, Пучини, съвременник на бурното развитие на капитализма, черпи сюжетите си почти винаги от проблемите на своето време — разработва социални теми, изобразява в творчеството си съдбата на обикновените хора от живота. На такава основа се извява и неговия хуманизъм.

Оперите на Пучини се отличават с напрегнат драматизъм и стремително развитие на действието. Той е забележителен драматург, неповторим познавач на сцената, съединил гениално музика и театър. Към това се прибавят безспорните постижения в областта на ариозно-мелодичния стил, както и по-голямата роля, която композиторият отрежда на оркестра в операта.

Веризмът в италианската литература намира прием и в музиката. Привържениците на музикалния веризъм — Пучини, Маскани, Леонкавало, Джордано и други, създават опери, в които отразяват живота такъв, какъвто е — реалистично, дори до границите на натурализма. Да се насочи вниманието на зрителя към живота на народа, да се предзвика съчувствие към угнетените и страдащи герои — в това се състои в същност задачата и голямата заслуга на веризма в изкуството. Всред забележителните творби от това направление с особено силен блясък сияят безсмъртните произведения на най-якия представител на веризма — Джакомо Пучини.

Една от основните четири на неговата музика е богатата, лесно запомняща се мелодичност. Това е най-привлекателната страна от творчеството му за широките слушателски маси. Източник на Пучиниевите мелодии е битовата музика на неговото време — градски италиански песни и романси, танцови ритми, популярни оперетни интонации. В оперите си претворява освен италиански и чуждестранен музикален фолклор.

